

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
PETICIJŲ KOMISIJA**

**IŠVADA
DĖL ANDRIAUS AVULIO PETICIJOS**

2023 m. kovo 1 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija 2023 m. kovo 1 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo Andriaus Avulio peticiją ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus suvienodinti buitinių gaminančių vartotojų atsiskaitymo už naudojimosi elektros tinklais paslaugą, kai atsiskaitoma elektros energijos kiekiu ir mokama už 1 kWh iš skirstomųjų tinklų atgauto elektros energijos kiekio, laiką, taip pat panaikinti atsiskaitymo už naudojimąsi elektros tinklais būdą, kai mokama už 1 kW buitinio gaminančio vartotojo elektrinės leistinos generuoti galios, arba už šią paslaugą nustatyti didesnę mokestį. Sprendimas priimtas, atsižvelgus į Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos argumentus, kurie pateikiami šioje išvadoje.

Dėl buitinių gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos nustatymo.

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad Valstybinė energetikos reguliavimo taryba tvirtina šias buitinių gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugos kainas:

- 1) mokamą už 1 kWh iš skirstomųjų tinklų atgauto elektros energijos kiekio;
- 2) mokamą už 1 kW elektrinės leistinos generuoti galios;
- 3) išreikštą elektros energijos kiekio procentiniu dydžiu nuo kaupimo laikotarpiu buitinio gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekio;
- 4) prilygintą pasirinktam elektros energijos persiuntimo paslaugos tarifui.

Energetikos ministerija nurodo, kad šie kainos apskaičiavimo būdai nėra susieti su pagamintos elektros energijos vartojimo apimtimi ir yra pagrįsti elektros tinklų operatorių faktinėmis sąnaudomis, kurios patiriamos teikiant naudojimosi elektros tinklais paslaugas. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, nustatydamą naudojimosi elektros tinklais kainas, užtikrina, kad operatorių patirtos sąnaudos būtų kompensuojamos laikantis 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente [\(ES\) 2019/943](#) dėl elektros energijos vidaus rinkos nustatymo efektyvumo principo. Taip pat atkreipia dėmesį, kad buitiniai gaminantys vartotojai gali keisti

atsiskaitymo būdą ne dažniau kaip vieną kartą per 12 mėnesių arba per vieną mėnesį po to, kai Valstybinė energetikos reguliavimo taryba nustato naują naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainą.

Dėl buitinių gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos, kai atsiskaitoma už elektrinės leistiną generuoti galią.

Energetikos ministerija nurodo, kad šis atsiskaitymo už naudojamąsi elektros tinklais paslaugas būdas yra alternatyvus kitiems atsiskaitymo būdams ir gali būti pasirinktas gaminančių vartotojų nepriklausomai nuo elektros energijos gamybos ir vartojimo vietos, elektrinės įrengtos galios ar leistinos generuoti galios. Taip pat pažymi, kad pagal šiuo metu galiojantį teisinį reglamentavimą (Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 20¹ straipsnį) tinklų naudotojai, eksploatuodami prie elektros tinklų prijungtus elektros įrenginius, privalo neviršyti leistinos generuoti galios. Elektrinės, įskaitant hibridinę elektrinę, ar energijos kaupimo įrenginio įrengtoji galia gali būti didesnė už leistiną generuoti galią, nustatytą prijungimo taške, tačiau leistina generuoti galia negali viršyti elektrinės, įskaitant hibridinę elektrinę, ar energijos kaupimo įrenginio įrengtosios galios. Tinklų naudotojai, viršiję leistiną generuoti galią ilgiau ir (ar) didesniu galios dydžiu, negu nustatyta tinklų operatoriaus, moka tinklų operatoriui baudą už leistinos generuoti galios viršijimą, apskaičiuotą operatoriaus su Valstybine energetikos reguliavimo taryba suderinta tvarka.

Manytina, kad galiojantis teisinis reglamentavimas, susijęs su naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos nustatymu, yra subalansuotas ir užtikrinantis operatorių patirtų sąnaudų kompensavimą laikantis 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente ([ES](#) [2019/943](#)) dėl elektros energijos vidaus rinkos įtvirtinto tarifų nustatymo efektyvumo principo, todėl neturėtų būti keičiamas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi ir Seimo Peticijų komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“, 28 punktu, Seimo Peticijų komisijos išvada dėl A. Avulio peticijoje pateiktų pasiūlymų atmetimo teikiama Seimui, taip pat siūloma įtraukti į Seimo pavasario (VI) sesijos darbotvarkę Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Andriaus Avulio peticijos“ projektą.

Komisijos pirmininkas

Edmundas Pupinis